

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa A. W.
przeciwko N. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o odprawę pieniężną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 kwietnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt IX Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w K. – w sprawie z powództwa A. W. przeciwko N. Spółce z o.o. w T. – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo A. W. przeciwko N. z o.o. w T. o odprawę pieniężną.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W skardze – opartej na pierwszej podstawie kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. – zarzucono błędną wykładnię art. 8 k.p.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. „Czy stosownie przepisu art. 8 kodeksu pracy jest wyłączone w ogóle, czy też znajduje zawsze i obligatoryjnie zastosowanie do roszczenia pracownika będącego członkiem zarządu spółki kapitałowej pracodawcy o zapłatę przewidzianej dla niego w ramach jego Umowy o pracę odprawy za rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika w sytuacji, w której do rozwiązania umowy o pracę dochodzi w drodze zgodnego oświadczenia woli Stron (art. § 30 §1 pkt 1 kodeksu pracy) czyli porozumienia Stron, które jednak zawierane jest w celu wypełnienia przez pracodawcę obowiązków płynących z przepisów odrębnych ustaw tj. w celu spełnienia przez pracodawcę realizacji terminowych obowiązków pracodawcy w ramach obowiązku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U z 2016 r. poz. 1202 ze zm.). W konsekwencji, czy stosownie do przepisu art. 8 kodeksu pracy należy uznać za niedopuszczalne w sytuacji kierowania roszczeń pracownika do pracodawcy wynikającego z rozwiązywanej w drodze Porozumienia Stron Umowy o pracę o zapłatę odprawy za rozwiązanie umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika, niezależnie od okoliczności, że oświadczenie o rozwiązaniu Umowy o pracę pracownika jest składane:

1. obligatoryjnie, z uwagi realizację przez Strony umowy o pracę obowiązków ustawowych nakładających obowiązek zmiany formy zatrudnienia na cywilnoprawną a wynikających m.in. z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U z 2016 r. poz. 1202 ze zm.) który wyłączył prawną możliwość zatrudniania członków zarządu spółek, do których znajduje zastosowanie, w oparciu o umowę o pracę;

2. w ramach realizacji przez pracownika obowiązków pracowniczych w zakresie „sumienności i staranności” w ich wykonywaniu (art. 100 § 1 kodeksu pracy) i dbania o dobro „zakładu pracy” (art. 100 § 2 pkt 4 kodeksu pracy), a zatem zapewnienie ciągłości zarządzania podmiotem pracodawcy;

3. w celu kontynuacji „zatrudnienia” w oparciu o zasady płynące z uregulowań ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania

wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U z 2016 r. poz. 1202 ze zm.);

4. następuje z równoczesnym pozbawieniem pracownika ochrony pracowniczej wynikającej z kodeksu pracy, na rzecz przepisów prawa cywilnego i uregulowań przewidzianych ustawą, z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U z 2016 r. poz. 1202 ze zm.).”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1) wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o: 2) oddalenie w całości skargi kasacyjnej; zasądzenie – w obydwu przypadkach – od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie

jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku w zakresie próby wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w powołanym przepisie polega na tym, że skarżący budując swoje zagadnienie w oparciu o wskazane w uzasadnieniu wniosku przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz.U z 2016 r., poz. 1202 ze zm.) nie stawia jednocześnie zarzutu naruszenia tych przepisów w ramach podstawy skargi z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. Taka sytuacja powoduje, że Sąd Najwyższy nie mógłby się zajmować sygnalizowaną kwestią na etapie merytorycznego rozpoznawania skargi kasacyjnej. Zgodnie bowiem z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.